

Årgång 51 - Nr 2 Maj 2022

Spelfot

Smålandsringen - Medlemsblad för Smålands
Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

ÅRSMÖTEN SID 4-7
KLÄDER FRÅN 1850 SID. 10-11
MENUETTE SID. 8

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Folkdansringen Småland-Öland

Adress: c/o Irma Erlandsson, Vändstigen 6 382 37 Nybro, 076-832 40 12
irma637n@gmail.com **E-post:** smaland@folkdansringen.se
Hemsida: www.folkdansringen.se/smaland

Styrelse och ledamöter

Ordförande: Sven-Erik Arvidsson, Birger Jarlsgatan 29, 554 63 Jönköping, 070-525 96 49, se.arvidsson@gmail.com

Vice ordförande: Paul Lindgren, Drottning Margaretas väg 86, 392 45 Kalmar, 070-985 04 36, paulvalindgren@hotmail.com

Kassör: Mats Gerebrink, Gerekulla, 574 76 Korsberga, 0383-840-84. 070 572 32 73
gerekulla@gmail.com

Sekreterare: Irma Erlandsson, Vändstigen 6, 382 37 Nybro, 076-832 40 12,
irma637n@gmail.com

Ledamöter:

Marie-Charlotte Olofsson, Tunvägen 3, 352 49 Växjö, 070-606 54 70,
mch.olofsson@gmail.com

Monica Björk, Markustorp 140, 382 93 Nybro, 070-363 04 10,
monicabjork54@gmail.com

Emma Karlsson, Vittaryd, Kronogård 2, 578 91 Aneby, 070-445 24 40,
emka6610@gmail.com

Administrativt utskott: Sven-Erik Arvidsson, Mats Gerebrink, Irma Erlandsson

Dans och musik, barn och ungdom: Monika Björk, Emma Karlsson

Dräkt: Marie-Charlotte Olofsson

Slöjd: Sven-Erik Arvidsson

Hemsida: Olle Andersson, Rydgatan 16, 341 39 Ljungby, 073-203 41 57,
olcarason@msn.com

Ansvarig utgivare Spelfot: Gun-Britt Sjöblom, Gustav Vasas väg 4, 387 33 Borgholm
070-453 39 88, 0485.77573@telia.com

Spelfot: Marie-Charlotte Olofsson

Medlemsregister: Irma Erlandsson, Marie-Charlotte Olofsson

Fadderverksamhet: Marie-Charlotte Olofsson, Emma Karlsson, Monika Björk, Paul
Lindgren, Sven-Erik Arvidsson.

Korrekommittén: Olle Andersson

Revisor: Lisbeth Davidsson, Uddabo 246, 382 92 Nybro, 0480-520 61,
lisbeth.davidsson@hotmail.se

Åke Johansson, Kyranders gata 6, 594 31 Gamleby, 0493 530 07,
ake-johansson@telia.com

Revisorssuppleanter: Jan Målberg, Varvsgatan 6, 392 51 Kalmar, 070-320 14 04,
malberg.jan@gmail.com

Karl-Olof Carlsson, Nygatan 12, 382 76 Målerås, 0481-311 30,
eivorgothoskarsson@gmail.com

Dräktråd

F-län:

Irène Lindström, Karbingatan 16, 554 53 Jönköping, 036-16 48 77, 070-494 85 38
irene.lindstrom@hotmail.com

Irma Edstrand, Kullagatan 20, 541 46 Huskvarna, 036-502 01, 070-360 60 30
irma.edstrand@hotmail.com

G-län:

Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61, 070 403 86
18, sejason@hotmail.com

H-län:

Mary Bjerstedt, Resebövägen 26, Rismåla, 382 46 Nybro, 0481-151 49,
mary.bjerstedt@telia.com

Irène Nilsson, Höststigen 2, 380 52 Timmernabben, 0499-241 45,
lailaalice@hotmail.com

Valberedning:

Virestads folkdanslag

Östboglillets folkdanslag

Kalmarsundsdansarna

MEDLEMSAVGIFTER 2021

Folkdansringen Småland-Öland:

Medlem över 25 år 90 kr

Medlem upp till 25 år 25 kr

Därtill kommer avgift till lokal förening
och Svenska Folkdansringen

TILLBAKA

Efter ett års uppehåll så är jag nu på plats i distriktsstyrelsen igen. Efter att ha varit på mitt första fadderbesök i Östra Njudung så känns det mycket roligt! Det är så roligt att äntligen efter Coronauppehåll få komma ut, dansa, skratta, diskutera, umgås och ha trevligt tillsammans! Hoppas verkligen att detta håller i sig och att vi inte behöver backa igen! Mitt nästa fadderbesök är inbokat och jag ser fram emot ännu en trevlig kväll! Mina nya fadderföreningar är Östra Njudung och Östboglillet. Mycket roligt att få lära känna fler föreningar och medlemmar. Jag saknar dock mina "gamla", dvs Kalmarsundsansarna, Pataholm och Döderhultviksgillet. Ni ska ha tusen tack för det fina sätt ni tog emot mig, jag kände mig mycket välkommen! Jag kommer aldrig att glömma er! Hoppas verkligen att vi syns framöver! Om inte annat så i alla fall på distriktets hundra års jubileum i Tranås! Det hoppas jag att ni alla föreningar bokar upp er på! Varför firandet sker i Tranås? Jo för att (som ni säkert redan vet) Östergötland-Holaveden och Småland-Ölands distrikt var ett under de första åren för att delas till två vid ett senare tillfälle. Det gör att vi har ett gemensamt 100 års firande och passar på att glädjas åt det tillsammans.

Emma Karlsson

SPELFOT - DATUM

Redaktör: Jeanett Rousu,
spelfot.material@gmail.com

MANUSSTOPP

15 januari

15 april

15 augusti

1 november

BERÄKNAD UTGIVNING

15 februari

15 maj

15 september

1 december

OMSLAGSBILD:

Kläder från landet.
"Bondbarn". Läs mer
på sidan 10-11.
Fotograf: Elisabet
Johansson.
Dockorna finns för
utlåning. Mer infor-
mation har Elisabet.

Folkdansringens försäkring hos Folksam.

Olycksfallsförsäkring: Samtliga medlemmar, oavsett ålder, som deltar i verksamhet arrangerad av Folkdansringen (riks, distrikt, förening). Under utförande samt resa till och från.

Tjänstereseförsäkring: För anställda inom Folkdansringen (riks, distrikt, förening), och förtroendevalda som representerar Folkdansringen vid angivna uppdrag, vilka betalas av Folkdansringen.

Egendomsförsäkring: Vid stöld, i av Folkdansringen (riks, distrikt, förening), ägd eller hyrd lokal För närvarande: Folkdräkter (15.000 kr), musikinstrument 5 prisbasbelopp

Extra kostnadsförsäkring: För extra kostnader om skada i av Folkdansringen (riks, distrikt, förening), ägd eller hyrd lokal, gör att denna lokal ej går att använda, utan man måste hyra något annat under max ett år. Rättsskydds-försäkring, Förmögenhetsbrottsförsäkring samt krisförsäkring ingår också.

DET ÄR FEL ATT SÄGA ATT NÅGOT ÄR RÄTT

Att spela själv är ibland en befrielse då man ju alltid "spelar rätt" dvs så som man själv uppfattat en spelman man fått låten av. Om någon lyssnar och försynt påpekar att "det ska nog vara en höjning där" så lutar jag mig mot vad Kalle Almlöv sa när vi en gång frågade honom om tempo eller toner och han svarade "det ska va så som det blev nu". Just så "det ska va så som det blev nu".

Spelar man sedan i grupp så kan det förstås uppstå diskussion om något parti som bryter harmonin eller rytmiken och den som går vinnande ur diskussionen är ofta den som triumferande kan bekräfta sin teori med noter. Därefter ändrar vi enligt noten och det låter riktigt bra. Blev det rätt då? Visst, just då blev det rätt i just den gruppen.... men det betyder inte att den andra versionen var fel.

Hur ska jag ta mig ur det här resonemanget då. Jo det jag vill säga, utan att påstå att det är rätt, är att noten är bara en vägledning som nedtecknaren gav oss på den låten av just den spelmannen. Men enbart som nedtecknaren uppfattat det.

Vill gärna exemplifiera det med när Olov Andersson tecknade ner ett 20-tal låtar efter spelmannen Anders Gustav Andersson på Mörkö i Sörmland. När vi senare spelade efter noterna för ett av hans barn, Helfrid, så säger hon "nej så där spelade inte pappa just där".

Så nu säger vi alltid när vi spelar låtar från Mörkö att det är Lästringe Låtars tolkning.

Vill gärna delge er ett annat exempel också. Isa och jag lever ju halva tiden i exil utanför Småland/Öland och spelar bland annat i Täby spelmansgille som spelar väldigt mycket Bingsjö och då efter spelmannen Päckos Helmer. Medlemmen Reidar Hammarsten spelade under många år varje sommar med Helmer och han har fört in den traditionen i laget. Första gången vi var där upptäckte vi att det skiljer en hel del mellan Päckos Gustavs/Hjort Anders tolkningar, som vi är vana med, och Helmers. Vi fick rådet att gå hem och lyssna på Helmer så vi lärde oss rätt variant. Sagt och gjort och tillbaka spelande för glatta livet upptäcker vi att det inte riktigt stämmer ändå och får då veta att det är Reidar Hammarstens tolkning av Helmer som gäller och han har ändrat lite. Nu är inte Reidar närvarande så ofta och då blir det vår spelledare Mickes tolkning av Reidar som gäller. Ja visst musiken lever och nu rättar vi oss efter Micke som själv ändrat lite. Vi spelar alltså Bingsjö efter Micke och inget annat och som Micke brukar säga "om något är fel så är det att säga att något är rätt."

Så då var det klargjort. Bra eller hur! Källan till hur en låt spelas är absolut inte noter och Svenska Låtar utan någon traditionsbärare.

Nu känner jag mig nöjd när jag kan säga att Måhlens polska har jag efter Micke som i sin tur har den efter Reidar och Päckos Helmer.

Som sagt "det är fel att säga att något är rätt" då rätt kan se olika ut vid olika tillfällen.

Håkan Alm
Sekreterare Smålands
Spelmansförbund

Försäkra dina instrument

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringspremie är betalda till Smålands Spelmansförbund
- i hela världen
- vid skada eller förlust

- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premiens storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND, SSF

Ansluten till Sveriges Spelmäns Riksförbund, SSR
www.smalandsspelmansforbund.se

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar,
073-383 68 49, helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Vice ordförande: Marianne Busk, marianne.busk@gmail.com

Kassör och registeransvarig: Jennie Krook, Allévägen 32, 139 70 Stavnäs
070-38 88 104, kassor.smalands@gmail.com

Sekreterare: Håkan Alm, Grävlingvägen 8, 152 54 Södertälje,
070-877 58 44, hakan@alm-sjolinoland.se

Vice sekreterare: Britt-Mari Arvidsson, 03647148bm@gmail.com

Styrelsesuppleant: Magnus Lundberg, Frejagatan 8 C, 392 46 Kalmar,
magnus.lundberg1@gmail.com

Isa Sjölin-Alm, Östra kyrkvägen 3, 386 96 Färjestaden,
072-543 23 15, isasjolinalm50@gmail.com

Johanna Stenström, Östgötagatan 11, 382 34 Nybro, 070-572 00 67,
johanna.stenstrom@kor.se

Revisorer: Jan Sannas, Kullsvägen 5, 340 32 Grimslov
0470-75 02 39, 070-853 83 61, jan.sannas@gmail.com

Nils Wiberg, Mala 3208, 280 20 Bjärnum, 0451-191 14

Revisorsuppleant: Yvonne Lundell, N Storgatan 25, 575 32 Eksjö,
0381-304 06, 070-680 94 40

Valberedning: Sune Johansson, Saturnusvägen 3A, 393 51 Kalmar,
0480-172 47, 070-597 67 84, sunejkalmar@gmail.com

Barn- och ungdomsverksamhet: Gusten Brodin, Allévägen 32, 139 70 Stavnäs
073-817 52 78, gustenbrodin@hotmail.com

Försäkringsansvarig: Britt-Mari Arvidsson, se ovan

Arkivansvarig: Håkan Alm, se ovan

Notlager: Heléne Ingvarsdotter, se ovan

Hemsidesansvarig: Jan-Erik Ekman, Liarumsvägen 799, 298 94 Linderöd
jan-erik.ekman@telia.com

Låtkommitté:

Magnus Gustafsson, Häringegård 1, 360 47 Värends Nöbböle,
0470-353 56, 070-636 61 34, magnus.gustafsson@kronoberg.se

Lars Svensson, Torslunda 112, 386 96 Färjestaden,
076-007 48 48, lassestraatelje@telia.com

Magnus Lundberg, Frejagatan 8 C, 392 46 Kalmar, magnus.lundberg1@gmail.com

Sociala medier - Facebook

Sköts av Britt-Mari Arvidsson. Maila material till: bm@gmail.com

GLÖM INTE ATT GILLA SSF PÅ FACEBOOK!

SSF:S STIFTELSE FÖR UNGA SPELMÄN

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida eller rekvideras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer
8169-5, 664 257 094-6 (Swedbank).

När man sätter in pengar på bankkontot kommer inte inbetalarens namn med på kontoutdraget. Om du inte vill sätta in pengar anonymt vill vi att du skickar ett meddelande om insättning med ditt namn till stiftelsens kassör, Eva Blomquist-Bjarnborg, e-post: eva.blomquist.bjarnborg@telia.com. Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Hökerum, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Bjarnborg, Alvesta.

FÖRSÄKRA DINA INSTRUMENT

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringspremie är betalda till Smålands Spelmansförbund
- i hela världen
- vid skada eller förlust
- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premiens storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

Årsmötestider igen!

Spelmansförbundets fina samarbete med föreningen Valshuset i årsmötestider fortsätter och blev förlagt till Växjö i Musik i Syds lokaler på Nygatan 6 lördag 5 februari. Tre ur styrelsen var på plats, övriga deltagare anslöt via länk. Detta digitala forum som är så behändigt! (Vi hade årsmötesdeltagare från Gotland t o m.) Ordförande Heléne hälsade alla välkomna och öppnade mötet. Sekreterare Håkan redogjorde för verksamhetsberättelsen, ur vilken kan nämnas ett par digitala styrelsemöten. Dock kunde styrelsen ses "på riktigt" vid Bauer-stämman, Bunn, i november, då smittspridningen för tillfället var på en lägre nivå. I juni gav FHM klartecken för läger och kurser för barn och unga, varpå ett febrilt arbete startades så att Hjortsberga-lägret kunde genomföras igen. Övrig verksamhet genomfördes med restriktioner eller blev helt inställda.

Det ekonomiska bokslutet visade på ett litet överskott på knappt 4 000:-. Förbundet har sökt och fått beviljat ett riktat bidrag från riksförbundet SSR. Med detta bidrag kunde bortfall av medlemsavgift till SSF för deltagarna i Hjortsberga-lägret täckas, eftersom förbundet står för den första året. Efter det hoppas vi såklart att de vill stanna kvar som medlemmar och själva stå för medlemsavgiften. Då revisionsberättelsen gav klartecken kunde styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Eftersom spelmannsförbundet betalar 80:-/medlem till riksorganisationen kommer medlemsavgiften att justeras något inför 2023. I dagsläget gör förbundet en förlust för vissa medlemsgrupper då den ligger under dessa 80:-.

I verksamhetsplanen för 2022 finns Folkstråk – Småland kvar som en post. En del bakslag i sökta bidrag gör att projektledaren Mats Thiger får försöka hitta ny energi och fortsätta sökandet efter bidrag till projektet. I skrivande stund har dock bidrag inkommit från Syskonen Norheds stiftelse i Värnamo, vilket såklart ger just – lite ny energi!

En ny punkt i verksamhetsplanen, UngaFolk Småland, är ett initiativ från spelmannsförbundet att tillsammans med Musik i Syd hitta samarbetsformer kring verksamhet för barn och unga som rullar likt ett årshjul, med läger, kortkurser, konserter etc. I diskussionen ingår också ett utbildningspaket för musik- och kulturskolelärare. En angelägen målgrupp för att sprida folkmusik och nå fler barn och unga.

När det kom till val av ledamöter hade valberedningen, Sune Johansson från Kalmar, gjort ett väl förberett arbete. Valen klubbades i raskt takt. Britt-Mari Arvidsson som avlastat i försäkringsfrågor överlämnar nu detta till Jennie Krook, förbundets kassör.

Antalet medlemmar 31 december 2021 fördelas enligt följande: äldre än 65 år 88 st, 20 – 65 år 63 st, under 20 år 36 st, familjemedlemmar 26 st samt 1 hedersmedlem. Utöver det finns 82 st som ej angivit ålder.

För att underlätta och i ett försök att nå fler medlemmar kommer förbundet att göra ett inlägg på facebook med QR-kod som leder direkt till hemsidan.

Efter avslutat årsmöte fanns möjlighet att delta i digitala verkstäder. Först ut en instrumental sådan, ledd av Kjell-Erik Eriksson, Östersund. Det blev flera fina jämt-polskor att lära och många trioler! Häftigt! Sedan vokal verkstad ledd av Emma Härdelin

och Johanna Bölja Hertzberg. Fina visor av olika karaktär, lärdes ut på ett mycket pedagogiskt sätt.

Dessa tre skickliga folkmusiker/folksångerskor bildar tillsammans med Ola Hertzberg gruppen "Breda Gatan" som i Valshusets regi stod för en otroligt fin konsert på kvällen. En lisa för själen!

De båda verkstäderna finns kvar på Smålands spelmansförbunds FB om du

vill ta del av dessa. Spelmansförbundet vill också passa på att tacka studieförbundet Bilda och Magnus Lundmark för hjälp och gott samarbete med det praktiska kring dessa verkstäder och stort tack till Anders Smedenmark som skötte tekniken!

Text: Heléne Ingvarsdotter

Foto: Magnus Lundmark

Bild till vänster: Breda Gatan spelade på festligt årsmöte.

Lite bild till vänster: Låtverkstad med Kjell-Erik Eriksson.

Bild nedan: En numera klassisk vy som många känner igen - webbmöte, i detta fall årsmöte.

Årsmöte Folkdansringen Småland-Öland

Årsmöte med Folkdansringen Småland-Öland lördagen den 19 mars 2022

På höstmötet i Borgholm 2021 konstaterades att H-län stod på tur för årsmötet 2022 och då bestämdes att Nybro folkdanslag och Kalmarsundsansarna skulle arrangera årsmötet i Kalmar. Årsmötet startade med inregistrering. 23 ombud från 11 föreningar samt 10 övriga var närvarande. Kalmarsundsansarnas ordförande, Paul Lindgren, hälsade välkommen och berättade samtidigt lite om lokalen som årsmötet hölls i.

Därefter följde sedvanliga mötesförhandlingar med Peter Danielsson, hembygdskonsulent i Kalmar Läns Hembygdsförbund, som ordförande och Eva Lindgren, Kalmarsundsansarna, som sekreterare. Från ärendelistan framgick att under punkten Propositioner hade distriktsstyrelsen hänskjutit ärendet "Spelfot i framtiden" till årsmötet. Efter

en livlig diskussion konstaterades att något beslut angående Spelfots framtid ej kunde fattas under årsmötet, då ytterligare åsikter från medlemmarna behövdes. Därefter ajournerades mötet för lunch och föredrag. Efter en god lunch tog Peter Danielsson med oss på en mycket intressant tidsresa med Nils Dacke (1510-1543) under Dackefejden, som utkämpades i vårt närområde, och var Nordens största bondeuppror.

Följande personer valdes till distriktsstyrelsen

Ordförande: Sven-Erik Arvidsson, Huskvarna folkdanslag

Sekreterare: Irma Erlandsson, Nybro folkdanslag

Kassör: Mats Gerebrink, Östra Njudungs folkdanslag

Fyra ledamöter: Monica Björk, Nybro folkdanslag, Paul Lindgren, Kalmarsundsansarna, Marie-Charlotte Olofsson, Nybro folkdanslag, Emma Karlsson, Huskvarna folkdanslag

Som valberedning enligt lista är Vi-restads folkdanslag sammankallande och dessutom ingår Östbogillet och Kalmarsundsansarna.

Under punkten "Övriga ärenden" behandlades Folkdansringen Småland-Ölands 100 årsfirande 2022, Hemsidan, Korrfestivalen 2022, Höstmöte 2022 (Kronobergs län) och Årsmöte 2023 (Kronobergs län).

Paul informerade om en Menuettkurs, som ska äga rum den 10 september 2022 i Kalmarsundsansarnas lokal.

Paul riktade ett stort tack till Michael Lindberg (ej närvarande) för hans tid som ordförande i distriktet Småland-Öland och dessutom ett stort tack till alla medhjälpare under dagen.

Därefter förklarade Peter Danielsson årsmötet avslutat.

Eva och Paul Lindgren

Årsmöte Ölands Allmogedansare

Måndagen den 14 februari 2022 samlades ett 20 tal av Ölands Allmogedansares 28 medlemmar, i IOGT lokalen i Borgholm. Ordföranden Lars Karlson hälsade välkommen och klubbade där efter vant många ärenden med sekreteraren Gunn Björklund vid sin sida.

Ur årsberättelsen framkom det att Ölands Allmogedansare varit aktiva 2021, trots pandemin. Det har tränats repdans i Gun-Britt och Rudolfs trädgård, under ledning av Kerstin Ågren som gjort koreografin till danserna. Detta resulterade i, att vi kunde fullfölja de åtagna dansuppvisningarna vid alla äldreboenden i Borgholms kommun. (Repdans för 4 par, 2 meter mellan varje dansare).

Under midsommarhelgen deltog vi, för 21:a året, vid Sankt Elavi kapell och avslutade utegudstjänsten med en uppskattad uppvisning för den 50 personer tillåtna församlingen. (Pandemin satte gränser)! Den 14 juli deltog vi, 16 personer för andra året i Victorialoppet,

dels för att aktivera oss men också för att stödja IFK Borgholm och Kronprinsessan Victorias fond.

Den 16 oktober stod Ölands Allmoge-

dansare värd för Småland/Ölands Distrikts Höstmöte som hölls i IOGT lokalen i Borgholm.

Vid fastställandet av årsplanen bestämdes att utöver uppvisningsdanser vid kommunens 4 äldreboenden och vid

Sankt Elavi kapell och Victorialoppet, så skall vi återuppta deltagandet vid Folkmusikens dag i Himmelsberga i augusti samt ingå i Glömminge Hembygdsförenings Nationaldagsfirande.

Mötet avslutades med att ordföranden tackade dansledarna Mia Ågren, Ulf Larsson och Margareta Ågren för deras insatser och överlämnade blommor. Lars Karlsson fick också mottaga rosor och ett varmt och innerligt tack för sina 20 år på ordförande posten och önskades många goda kommande år som vår ordförande. Under gofikat; kaffe och semla som avslutade mötet, hördes glädjande samtal att vi skulle återses vecka 21 för att påbörja den ordinarie träningsdanssen.

Text och bild: Gun-Britt Sjöblom
Ölands Allmogedansare

Bildtext: Lars Karlsson mottog blommor och rosades för sina 20 år på ordförandeposten.

Årsmötestankar

En solig dag i Kalmar

Sol ute definitivt, sol inne – åtminstone i sinne, var det den 19 mars 2022 när Folkdansringen Småland-Öland samlades till distriktsårsmöte i Röda ladan på Skälby i Kalmar. Där delade Kalmarsundsansarna och Nybro folkdanslag på värdskapet. 23 ombud från 11 föreningar och ett 20-tal övriga var närvarande. Skicklig, lyssnande och kreativ mötesordförande var Peter Danielsson, hembygdskonsulent i Kalmar läns hembygdsförbund. Eva Lindgren från Kalmarsundsansarna skrev protokoll.

Verksamhetsberättelsen var innehållsrik, trots låg aktivitet under 2021. Antalet medlemmar har sjunkit till 618 och en förening har lämnat distriktet. För första året någonsin(?) noterades 0 medlemmar i ålderarna 0-25 år! I den ekonomiska redogörelsen framgick att medlemsavgifter, enligt beslut på årsmötet 2021, betalats tillbaka till föreningarna med motivering att ringa verksamhet erbjödits.

Framtiden för medlemstidningen Spelfot diskuterades under punkten Propositioner. Hur kan man minska kostnaderna?

Ska Spelfot fortsätta som papperstidning eller digital tidning eller både och? Föreningarna har getts tillfälle att svara via en enkät och diskussionen fortsätter

även tillsammans med Smålands spelmannsförbund.

Planerad verksamhet

Den planerade verksamheten 2022 omfattar inget mera konkret än utgivning av Spelfot, 100-årsjubileum tillsammans med Östergötland-Holavedens Folkdansring i Tranås den 22 oktober 2022 och dräktgruppernas mera omfattande planering. Underlag för en jubileumsskrift förväntas vara klar senast i maj 2022. Information om sommarens Korrfestival saknades och ingen sammanhållande kommitté valdes. Det blir eventuellt dräkttråden som får representera distriktet och ta del av den budgeterade summan. Arbetet med den nya hemsidan får startas om pga tekniska problem men väntas vara klar under våren och då ge alla föreningar möjlighet att ansluta sig. Styrelsen planerar fyra sammanträden under året samt ett höstmöte i Kronobergs län. Ordförande/konsulent Peter berättade att Dräkttrådet

i Kalmar län, representerade av Mary Bjerstedt och Agneta Erlandsson, engagerats att vid tre tillfällen berätta om textiliers vård och förvaring för länets hembygdsföreningar!

Medlemsavgift

Den föreslagna medlemsavgiften till distriktet, 90 kr för medlem över 25 år, lockade fram många åsikter. Medlemmarna lämnar föreningarna för att det är för dyrt, hävdades det! Nej, höj avgiften till åtminstone 100 kr, sa en annan. Styrelsens förslag på 90 kr för 2023 vann. Nu har jag räknat samman de avgifter jag själv betalat till olika föreningar under 2021 (abonnemang på tjänster och prenumerationer undantagna) och hamnar på cirka 2.500 kr. Så vad skulle 10 kr mer eller mindre betyda?

Val

Ordförande kunde glädjande nog klub-

ba val till en fulltalig styrelse, om än efter någon övertalning. Sven-Erik Arvidsson omvaldes som ordförande och Mats Gerebrink som kassör. Irma Erlandsson kvarstår som sekreterare. Kvarstår gör också Paul Lindgren och Monika Björk. Marie-Charlotte Olofsson (ny)valdes på 2 år tillsammans med Emma Karlsson. Styrelsen fick i uppdrag att utse ombud till Svenska Folkdansringens riksstämma i Halmstad den 17-18 september 2022 och Mary Bjerstedt och Monika Björk åker till årsmöte med Kulturens avdelning syd i Malmö.

Efter en god lunch föreläste Peter Danielsson om Nils Dacke och Dackefejden, ett mycket uppskattat inslag med viss anknytning även till nutida krigshändelser.

Till sist

Sist på dagordningen kom den viktigaste punkten: meningen med föreningen.

Det var sent på dagen och debattlustan hade avtagit. En sak är dock säker: det gäller att vårda och förvalta den föreningskunskap och föreningsdemokrati vi förväntar oss ska finnas. I våra stadgars ändamålsparagraf är det lätt att läsa in "demokrati" som en del av svensk folklig kultur – en del av vårt kulturarv!

Text och foto:
Elisabet Johansson

Bild till vänster: Mötesordförande och föreläsare var Peter Danielsson. Bild nedan: En fulltalig styrelse samlade sig till konstituerande möte direkt efter årsmötet. Från vänster: Monika Björk, Mats Gerebrink, Sven-Erik Arvidsson, Irma Erlandsson, Emma Karlsson, Marie-Charlotte Olofsson och Paul Lindgren.

GAMMAL HISTORIA FÅR NYA KLÄDER AV FREJA MUSIKTEATER OCH ANDERS LÖFBERG

BORTBYTINGEN - SELMA LAGERLÖF

Freja Musikteater tolkar Selma Lagerlöfs klassiska novell på sitt nära och innerliga sätt. Den här gången i ett unikt samarbete med riksspelman Anders Löfberg.

Egna erfarenheter av utanförskap och rättigheten att bli accepterad för den man är. Det är några av ingredienserna som vävs in i Selma Lagerlöfs tankeväckande berättelse i Frejornas uppsättning av klassikern.

Här framträder den gyllene regeln i all sin klarhet: att behandla andra som vi själva vill bli behandlade.

Nyskriven musik

Riksspelman Anders Löfberg komponerar helt ny musik till föreställningen, som också innehåller tonsatta texter av ensemblen. Tillsammans med Hanna Schön, musicerande skådespelare, och Freja Musikteater gestaltas sen berättelsen med text,

sång, musik och rörelse, där musiken är en central del.

Medverkande

Freja Musikteater
Hanna Schön, skådespelare, musiker (fiol)
Anders Löfberg, musiker (cello, fiol)

**Bortbytingen spelas under
14 maj-21 maj i Jönköping.
Biljetter köps via www.smot.se**

Menuett

Den svenska folkliga menuetten rekonstruerades på 1970-talet av helsingborgaren Börje Wallin, som under hela sitt liv jobbade med att dokumentera, återuppliva och lära ut folklig dans från Skåne. Det är denna menuett som spridits och blivit populär runtom på dansgolv, kurser och i dansföreläsningar.

Jag hade själv förmånen att träffa Börje och få ta del av den skatt av danser han samlat in, då han vid några tillfällen medverkade vid några av de dansledarkurser i Folkdansringens (dåvarande Ungdomsringens) regi, som jag deltog i under 70-talet.

Börjes familj var ständigt involverad i hans arbete och nu bjuder de på kurs i menuett. Hans döttrar Karin Wallin och Gina Nyander, samt svärson Bo Nyander och barnbarn Anna Björk har burit arvet och traditionen från Börje vidare ända fram till i dag. När vi i Småland/Ölands distrikt arrangerade en kurs i skånska danser på 1990-talet (tror jag) i Kalmar, så var det Karin, Gina och Bo som stod för kunskaperna.

Det har under åren producerats ett antal häften med Börjes dansbeskrivningar. Av dessa har jag ett med engelskor och ett med tävlingsdanser och skicklighetsdanser. En VHS-video (som även finns på DVD) har jag också skaffat mej. Det

kanske finns mer som inte kommit till min kännedom....?

Hoppas de tar med sig för försäljning. Under kvällen bjuds sedan på konsert med efterföljande dansspel för alla intresserade. Entré 100kr, men för kursdeltagare ingår entrén i kursavgiften. Karin spelar förstås, men jag hoppas vi även får höra Gina som jag vet trakterar tvärflojt.

Karin Wallin

"Karin var spelman på Börjes danskurser och hon utvecklade genom åren en unik förmåga att lyfta och stötta dansarna genom att framhäva dansen i musiken. Karins kraftfulla och uttrycksfulla spelstil gav henne 2007 Zornmärket i guld." (Folk & Världsmusikgalan)

"Karin Wallin (1960) fick Silvermärket 1993 och hon minns uppspelningen väl: "Det var ju så himla nervöst. Dessutom hade jag bara förberett tre låtar, så när juryn ville höra en till försökte jag komma undan och slippa.....men det gick inte med på, så jag fick bara ta en i högen. Det blev en menuett." Minns du något mer? "Ja, ett annat minne som jag bär med mig är att jag fick Silvermärket på en låt som bara hade dykt upp i huvudet, från ingenstans, när jag satt på sjukhuset hos min far sommaren innan, där han dog i cancer. Jag bestämde redan då att jag skulle spela upp den nästa år, men jag visste inte vad det var för en låt."

Jag letade hela året, men det var först tre dagar innan jag skulle spela upp som jag hittade den. Jag visste ju inte ens om den var skånsk, men det var den. Med tanke på att det är min fars forskning som bannat min väg så känns det som att han på något sätt ändå fick vara med om silvret." Vad betyder titeln Riksspelman? "Mycket! Det är en kvalitetsstämpel att visa upp när jag söker speljobb. Och de dagar när spelet inte flyter på som jag önskar så är det gott att veta att medaljerna ligger i lådan! (Karin Wallin har även fått Zorns Guldmärke, 2007).

Musikalisk hemvist: Skåne. Folkmusikaliska förebilder: Bengt Löfberg, Kalle Almlöf, Mats Berglund. Deras spel har alltid gjort mig glad. Den glädjen, plus min egen musikalitet som finns i mitt hjärta tillsammans med dansen har utvecklats till mig och mitt spel. Det har alltid varit viktigt och självklart för mig att följa min egen känsla i min musik. Favoritstämma: Ransäter och Korro. Instrument, förutom fiol: Nyckelharpa." (Silverakademien.blogspot.com)

Nu ser vi fram emot ett återseende efter många år. Kanhända Kalmar Spelmanlag hakar på framöver och engagerar Karin för en spelkurs, så vi kan få till menuettspel på spel- & danskvällarna fram över....

**Hasse Svenson
Döderhultsvikgillet**

Döderhultsvikgillet, Kalmarsundsdansarna och Pataholms Folkdansgille i samverkan med Småland/Ölands distrikt av Svenska Folkdansringen bjuder in till

Menuettkurs med konsert- och danskväll lördagen den 10 september i Kalmar

Riksspelman Karin Wallin spelar och Gina och Bo Nyander från Helsingborg lär under en dag ut grunderna i menuett med utgångspunkt från den folkliga skånska menuetten. På kvällen spelar Karin Wallin en stunds konsert och därefter spelar hon upp till dans under resten av kvällen.

Tid: lördag 10 september 2022, kl 10:00 - 16:00/Konsert + dans från kl 18:00
Plats: Kalmarsundsdansarnas lokal på Skälby gård i Kalmar
Pris: 300kr/pers för kurs inkl konsert+dans (betalas i förskott).
Mat ingår ej, men ett intilliggande näringsställe erbjuder lunch till rimligt pris.
(Enbart konsert+dans: 100kr, betalas på plats)

Sista anmälningsdag 31 maj. Anmälan görs via e-post till hasve@telia.com
Övriga upplysningar: Hasse Svenson, tel: 070-221 81 29

Fotnot

Dokumentationsinspelningar från 1970-talet registreras på Smålands Musikarkiv

”Till flydda tider återgår min tanke än så gärna!” – det är lätt att travestera Runeberg och konstatera att livet går i cirklar. Det är det första som slår mig när jag på nytt stiftar bekantskap med mina gamla dokumentationsinspelningar från 1970-talet. Jag har återgått till en nygamal roll på Smålands Musikarkiv och därmed fått möjlighet att äntligen ta itu med ett av många dåliga samveten – nämligen att registrera alla mina gamla inspelningar. Ett arbete som är både utmanande och fyllt med en stor portion nostalgi. Det slår mig att många av dessa inspelningar har jag inte hört på över 40 år. Så många minnen som väcks till liv och vilka fantastiska människor man har haft förmånen att möta! Man kan bara konstatera att många av dessa verkligen tillhörde en annan tid – för vilken annan bor idag, likt Axel Sjölander, i en liten stuga i skogen utan rinnande vatten och elektricitet? Eller vem går på luffen när vitsipporna börjar blomma som ”Snillet” i Vislanda? Eller vem, likt

Johan i Ryd, lägger ut veckans upplaga av prydligt vikta exemplar av Smålands-posten på köksgolvet för att få det fint till helgen?

Många av dessa möten har tydligt etsat sig fast och jag kan än idag känna bull-doften från Ada Karlssons kök, limångorna från Harald Elofssons instrumentverkstad och smaken av Lille-Bertils kask på avslaget kokkaffe. Samtidigt blir jag förvånad över hur många jag glömt och att jag inte minns deras spel och visor. Var jag verkligen där? Är det jag som ställer de där frågorna på banden? Inte minns jag att Ernst Bring i Böksholm var en sådan fin gammal fiolspelare eller att Anna Rosenqvist i Mönsterås var en så skojfrisk 90-årig madam! Ibland blir det stor komik på banden – som när Ninus Jonasson i Rössvik plötsligt tvingar mig att krypa omkring på golvet för att leta upp hans borttappade hundralapp eller när Mauritz Johansson i Färjestaden får ständiga rapattacker för att han svalt för

mycket snus...

När man nu lyssnar på banden finns också självkritiken hela tiden närvarande. Varför ställde jag inte den där följdfrågan? Varför bad jag honom inte spela den där låten? Någon nämner i förbigående ett namn som kunde många gamla visor – varför åkte jag inte dit? Det är inte heller helt lätt att få ordning på alla gamla anteckningar rörande låtar, visor och biografiska uppgifter. Det har genom åren utvecklats till ett sammelsurium av lösa lappar och diverse oredigerade papper i pärmar. Till dags dato har dock drygt 60 band registrerats. Mycket återstår och sedan ska jag ta itu med att registrera handskrivet material. Således en hel del att göra. Å tur är väl det! Magnus Gustafsson dokumenterar vis-sångaren Martin Jönsson i Ljungby hösten 1979. Foto: Susanne Arvidsson / Smålands Musikarkiv

Magnus Gustafsson

Så var barnen klädda 1850

Kursverksamheten var livlig inom Folkdansringen Småland-Öland på 1980-talet. Under en kursserie skapade deltagarna sex dockpar. Syftet var att visa olikheter i sättet att klä sig omkring mitten av 1800-talet. Kläderna syddes efter bevarade plagg och samtida teckningar och målningar. Dockorna lånades sedan ut som studiematerial med texthäfte till föreningar, skolor och utställningar och en "resedagbok" skrevs. Dockorna har inte åldrats, trots att 40 år gått, och kan fortfarande lånas. För tillfället finns de hos Elisabet Johansson, sejason@hotmail.com, i Ljungby. Här följer en beskrivning.

Så var barnen klädda 1850

Att vara barn på mitten av 1800-talet var helt annorlunda än att vara barn i dag. Många människor var fattiga, en del hade det bättre och några få var mycket rika. Därför var det stora olikheter i miljö som barnen växte upp i, skillnader i bostäder, mat, utbildning och kläder. Hade man det bra ställt ville man gärna visa det. Ett sätt var att markera det genom sin klädsel. Kläderna blev ett sårmarke som visade var på samhällets rangskala man befann sig.

Det var inte bara stor skillnad i klädsel mellan fattig och rik, utan också mellan pojke och flicka och mellan liten och stor. Dessa olikheter i sättet att klä

sig vill vi visa med dessa sex dockpar. Dockorna och deras kläder är tillverkade av medlemmar i Smålands distrikt av Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur (namnändrat 2005 till Svenska Folkdansringen), en organisation som verkar för att bevara och levandegöra traditioner inom folkmusik, folkdans, folkdräkt och hantverk med mera.

Lindebarn

Det nyfödda barnet kläddes närmast kroppen i mjuka linnetyger, stjärtlapp, skjorta och tröja och sveptes i blöja och mantel, dvs fyrkantiga tygstycken. Dessa klädesplagg hölls på plats av en 2-3 meter lång lista som lindades ganska fast runt hela kroppen. På senare tid fick barnet ha armarna fria. Man lindade barnet dels för att hålla kläderna på plats och för att det inte skulle kunna sparka av sig i den ofta kalla bostaden, dels för att man trodde att barnet skulle rakare armar och ben av att lindas. Sedan att linda småbarn är mycket gammal och upphörde inte förrän på 1900-talet.

Med olika mössor visade man om barnet var pojke eller flicka. Pojkens mössa syddes av fem-sex tygbitar och flickans av tre. Att få en pojke ansågs vara bättre eftersom det var sonen som i första hand ärvde jord eller egendom och en dag skulle försörja föräldrarna när de blev gamla.

Koltbarn

När barnet var stort nog att lära sig gå fick det kolt, ett plagg som såg ut som en klänning och var sytt av fyrkantiga tygbitar. Både pojkar och flickor hade kolt, men ofta i något olika modell. Även förkläden och mössor syddes olika för pojke och flicka. Under koltens bars skjorta, men inte byxor. Kolten bars olika länge på olika platser, men i regel inte sedan barnet börjat skolan.

Halvväxtlingar

När barnen började skolan fick de ungefär likadana kläder som de vuxna. Det kallades att vara "halvväxtling" och de skulle kunna utföra en hel del sysslor. Flickorna fick hjälpa till i hushållet, de fick passa sina småsyskon, de skulle kunna karda och spinna och kanske mjölka kor eller getter. Pojkarna hjälpte till på åkern och i skogen, de fick hugga ved och tröska. Ibland fick barnen hjälpa till med försörjningen genom att ta arbete som till exempel vallpojke eller barnpiga. Som lön fick de ofta bara maten.

Allmogens dräktskick – folkdräkter

På vissa platser bland allmogen, dvs den jordbrukande befolkningen, dröjde ett ålderdomligt sätt att klä sig kvar. Samma dräktskick gick i arv från generation till generation. Vi kallar i dag sådana klä-

der för folkdräkter. Många sådana plagg finns bevarade på museer och i hembygdsgrändar, mest högtidskläder, alltså kläder som användes till fest eller då man gick i kyrkan. Man hade olika kläder för olika tillfällen, t ex vardags- och söndagskläder, högtids- och sorgkläder, sommar- och vinterkläder. Det fanns regler för hur man borde vara klädd vid olika tillfällen. En gift kvinna bar alltid huvudbonad. Hon fick inte visa sitt hår, medan de ogifta flickorna flätad i granna band i sitt hår när de skulle vara fina. Den folkdräktklädda flickan bär håret omlindat med röda band. Hon bär en folkdräkt från Sunnerbo härad. Det är hennes finkläder. Kjolen och särken är kanske hemvävda, medan livstykke, förkläde och halskläde är av köpetyg. Pojken har en dräkt från Dädesjö socken i Uppvidinge härad. Han har linneskjorta och ylleväst och byxor av sämskat skinn. De många blanka knapparna visar att det är hans finkläder.

1842 bestämdes att varje socken och stadsförsamling skulle ordna egen folkskola med utbildad lärare. Skolpliktiga var alla barn från senast 9 års ålder. Barnen undervisades i läsning, räkning, välskrivning, rättstavning och kristendomsundervisning. Trots denna lag var det långt ifrån alla barn som fick gå i skola den föreskrivna tiden. Orsaker som brist på hela kläder och skor, eller att barnet måste arbeta eller stanna hemma för att passa småsyskon medan föräldrarna arbetade osv, gjorde att inte alla barn fullföljde sin skolgång.

Barn i staden

Förr bodde de flesta människor på landet, men vid mitten av 1800-talet byggdes många nya fabriker och fler och fler familjer flyttade till städerna. När man bodde i stan kunde man inte längre tillverka allt själv. I städerna fanns i stället affärer där man kunde köpa det man behövde. Man köpte sina tyger och nu kunde man till och med köpa färdigsydda kläder, tillverkade på fabriker. Stadsbarnen hade därför andra kläder än barnen på landet. De var mera påverkade av modet.

”Bättre mans barn”

I de finaste husen i städerna och på herrgårdar och slott på landet bodde de som var mycket rika. Barnens kläder var av dyrbara material, t ex siden och sammet, och de pryddes med spetsar och band. Kläderna syddes efter senaste modet från Paris. Barnen behövde naturligtvis inte arbeta, utan deras tid upptogs av studier. Dessa bedrevs antingen i hem-

met – med hjälp av en anställd lärare – eller på någon fin skola, där barnen även bodde under terminerna. Pojkarna studerade för att så småningom överta faderns yrke eller det stora godset. Flickorna lärde sig att brodera, att spela något musikinstrument, att tala franska, att uppträda fint och att behaga för att så småningom göra ett gott gifte, alltså gifta sig så rikt som möjligt.

Text: Birgitta Blixt
Teckningar: Christina Green

Ur Smålandsringen 3/1984

Dockbarnen har fått namn

Nu har dockbarnen fått sina namn! Exakt 100 barn i distriktet hjälpte till med namnförslag. Juryn, som bestod av ”dockmamman” Birgitta Blixt, Elisabet Johansson – Smålandsringen, och Sven-Inge Idofsson från Kronobergs genealogiska förening, hade en svår uppgift att välja bland alla utmärkta förslag. Bedömningen blev sträng, men rättvis. Eftersom de flesta barnen ansåg att dockorna var syskonpar, valdes namnen därefter. Det är bara bondens barn som inte är syskon. De har ju dräkter från var sitt härad i Småland!

Lindebarn: Oskar Nilsson/Emma Nilsdotter
Koltbarn: Viktor Andersson/Josefina Andersdotter
Halvväxtlingar: Alfred Larsson/Anna Larsson
Bondbarn: Erik Olofsson/Britta Andersdotter
Barn i stan: Gustaf och Maria Lindquist
Herrgårdsbarn: Carl och Louise Silfverstråle

Namnskick på 1800-talet

När det gäller allmogen var son- och dotter-namnen mycket vanliga, dvs Per Svenssons barn fick heta Persson och Persdotter. Mot slutet av 1800-talet blev det dock vanligare att man behöll son-namnen, men att man inte ändrade namn för varje generation. I det här fallet fick alltså Per Svenssons barn fortfarande heta Svensson. Borgarna tog sig ofta namn som t ex Bergström och Söderlund i samband med att de flyttade in från landet till staden och blev hantverkare eller dylikt. De lämnade således ofta son- och dotter-namnen efter sig på landsbygden. Det var vanligt att prästerskapet tog efternamn från något geografiskt namn i hemtrakterna och lade till ändelsen ”us”, t ex Linnaeus.

Soldater tog vanligen sitt soldatnamn efter det soldattorp de för tillfället bebodde, och följaktligen gick inte namnen i arv till barnen. Det var inte ovanligt, att soldaterna bytte soldatnamn när de kom till ett nytt torp. Per Strids barn fick alltså heta Persson och Persdotter och inte Strid. Mot slutet av indelningsverkets tid – vid sekelskiftet 1800-1900 – blev det dock vanligare att barnen tog sina faders soldatnamn som sina släktnamn.

Sven-Inge Idofsson

Samdans - Samarbete

Så här gör vi!

Sedan februari 2011 har Nybro Folkdanslag och Kalmarsundsdansarna haft ett gemensamt projekt – att träffas och dansa tillsammans varannan vecka. Bakgrunden till att pröva detta arrangemang var att båda grupperna hade vikande deltagarantal på danskvällarna och behövde ny energi. Från en försöksperiod gled våra gemensamma danser över i permanent verksamhet med träffar 10-12 gånger årligen. Nu har vi hållit på i mer än 10 år.

Rent praktiskt anordnas danskvällarna omväxlande i respektive lags danslokal, i Ruskemåla för Nybros del och på

Skälby för Kalmarsundsdansarna. Vi dansar gemensamt en timme, fikar, och avslutar med mera dans. För musiken står de spelmän som vanligen spelar till dansträning på vår hemmaplan. Tillsammans bildar de en orkester för kvällen, som ibland kan bestå av tio spelmän. Dansledarna på respektive ort håller i dansen under sin föreningskväll. Vår förening bjuder alla på fika.

Vad vinner vi på samdansen? Nya och flera dansvänner, dansglädje och god stämning, tillgång till en fantastisk dansmusik och till större dansrepertoar är några exempel. Det kan också vara bra för dansarna att slippa sina vanliga

instruktörer ibland, och för dessa att få koppla av en danskväll per månad. Den enda nackdelen är bilresorna, men samåkning underlättar.

Samarbetet har också lett till gemensamma fester och under pandemitiden till korvgrillning, tipspromenad och spelmansmusik utomhus. Att våra föreningar tillsammans kunde stå som arrangörer för årets distriktsårsmöte är i grunden också en följd av att vi nu känner varandra väl efter många års samdans.

Ia Andersson
Kalmarsundsdansarna

Nytt album med småländska musikskatter

När jag jobbade som ungdomspraktikant på Smålands musikarkiv 1994 ledade jag ihärdigt efter oupptäckta visor från landskapet. Ju ålderdomligare desto bättre! Magnus Gustafsson introducerade mig till Carl Erik Södlings uppteckningar, några rejäla luntor i oformligt format. Jag kopierade sida efter sida och har sedan dess grävt efter guldskor i samlingen.

Vem var då denne Södling? Carl-Erik Södling (1819-1884) föddes i Östergötland men levde största delen av sitt liv i Västervik. Ett mycket spännande människoöde. Förutom sitt värv som gymnastik- och musikdirektör på Västerviks gymnasium tjänstgjorde han också som organist i Buenos Aires 1850-58. Han blev associé till Musikaliska

akademien 1848. Södling tecknade ner mängder av ovanliga låtar och visor, och var duktig på att få med de små detaljerna i utförandet. Södling hade stort fokus på melodiernas uppbyggnad och ordnade sina musikuppteckningar efter olika tonskalor. Ytterst lite av hans folkliga material finns publicerats, men Södlings handskrifter finns i Statens musikverk, i Folkmusikkommissionens samling och Musik- och Teaterbibliotekets handskriftssamling. Södling hade långtgående teorier om den svenska folkmusikens historia och skrev på ett stort verk i två delar som aldrig gavs ut. Tyvärr var Södling inte så intresserad av texterna så oftast finns det bara en enda vers, vilket har lett till en hel del textletande, bearbetningar av andra varianter av samma visa och ibland till eget författande.

Med åren har jag spelat in en del av visorna med Sågskära och Jonas Åkerlund, men materialet är så stort att det fanns en längtan att göra något mer av det. Med medel från Musikplattformen kunde till slut ett projekt rullas igång som lett till nya musikarrangemang, konserter och nu även en skiva. Med mig på färden har jag haft de eminenta musikerna Mia Marine på femsträngad fiol och Tina Quartey på slagverk. En ovanlig instrumentkombination där vi har fått tänka nytt och annorlunda. Skivan Södling Sessions ges ut på Caprice Records i samarbete med Smålands Musikarkiv och släpps 29 juli på Korro Folkmusikfestival. Välkomna!

Ulrika Gunnarsson

Bild: Ulrika Gunnarsson, Tina Quartey och Mia Marine

Pollonesse

ur Trästädsamlingen

"I Trästäds gårdsarkiv förvarades under lång tid en större notsamling som idag finns på Landsarkivet i Vadstena. Samlingen innefattar egentligen fyra olika notböcker från skilda tidsepoker. Den äldsta delen förmodligen skriven vid mitten av 1700-talet och innehåller en del 1600-talsdanser- allemander och gavotter samt en större mängd polskor.

Den andra boken är från slutet av 1700-talet och innehåller nästan uteslutande kontradanser och kadriljer.

De två återstående delarna är skrivna i början på 1800-talet och är de innehållsmässigt mest omfattande. I dessa böcker finns en rad kompositioner av lokalt kända tonsättarnamn som Lackström och Törnblom.

Hela Trästädsamlingen omfattar drygt 400 melodier. Många av dessa är skrivna för både primo- och secundostämmor, i en del undantagsfall finns även basstämmor."

(ur "Småländsk musiktradition" utgivna och kommenterade av Magnus Gustafsson.

Boken finns att köpa från Småländs musikarkiv)

In memoriam

Till minne av Sigvard Brännström

I november 2021 nåddes vi av beskedet att vår vän och mångårig föreningsmedlem Sigvard "Sigge" Brännström hade lämnat oss i en ålder av 89 år. Sigge kom till Huskvarna Folkdanslag i början av 1960-talet och blev direkt en tongivande medlem som engagerade sig i verksamheten. 1962-1964 hade Huskvarna alla ledande poster i distriktet och Sigge blev distriktets ordförande. Efter dessa år flyttades engagemanget istället till laget i Huskvarna och Sigge kom att framför allt vara aktiv som dansledare i mer än 20 år. Det var också i Huskvarna Folkdanslag som han träffade Gunilla som kom att bli hans fru och tillsammans fick de tre barn. Familjen Brännström var en av de familjer som när jag kom till Huskvarna Folkdanslag 1984 ut-

gjorde basen för folkdanslaget. Sigges och Gunillas skicklighet som dansare och dansledare var omvittnad, Sigges förmåga att organisera, stötta och se till att laget utvecklades var en stor tillgång. Utanför Huskvarna Folkdanslag var Sigge en erkänd ledare och lokal

näringslivsprofil med en imponerande karriär och ett stort socialt nätverk. Det var naturligtvis också en stor tillgång för folkdanslaget och dess utveckling. De sista gångerna jag träffade Sigge i folkdanssammanhang var för ca ett år sedan när laget var tvungna att sälja Tvetagården till kommunen på grund av ändrade stadsbyggnadsplaner. Vem kallades in för att vara med i förhandlingarna och som också kom att bli tongivande i dessa om inte Sigge.

Vi minns Sigge med glädje och stor respekt som en av Huskvarna Folkdanslags tongivande personligheter under lång tid och våra tankar går naturligtvis också till Gunilla och barnen Fredrik, Adam och Anna med familjer.

För Huskvarna Folkdanslag
Johan Karlton

Boka in redan nu:

Markarydsstämman 1-2 oktober 2022

KORRÖ 2022 FESTIVALEN

**26-30
JULI**

**KATA
FOLK & RACKARE
HARALD HAUGAARD &
HELENE BLUM KVINTETT
BÅRA GRÍMSDÓTTIR & FUNI
PETER UHRBRAND
FRU SKAGERRAK
UNNI BOKSASP
AXEL & EDITH
JOHAN HEDIN &
IDA MEIDELL BLYLÖD
LEKARERÄTTEN
HAZELIUS HEDIN
FOLKDIVIZJON**

och många fler!

KONSERTER
DANS
WORKSHOPS
HANTVERK
SPELMANSSTÄMMA
BUSKPEL
VISTUGOR
ALLSPELSSTUGOR
m.m.

Scanna här!
Festivalprogram, artister, biljetter mm.

BARNENS EGEN KORRÖFESTIVAL

**29-30
JULI**

Öppet klockan
12.30 - 20.00
i alla korror

BARNENS EGEN ALLSÅNG FAMILJEFÖRESTÄLLNINGAR
PROVA PÅ OLIKA INSTRUMENT KAST MED LITEN FIOL
SÅNG- OCH DANSLEKAR BYGG DITT EGET INSTRUMENT
SKAPARHÖRNA GODISREGN FESTIVALPARAD
GRATIS KORV TILL ALLA BARN och mycket annat kull!

Fri entré till hela festivalen för dig upp till 15 år!

En del av Korrrö Folkmusikfestival 26-30 juli 2022

GRODAN FÅR EN VÄN

**SJUNG FÖR LIVET
MED TANIA**

**PAMOJA OCH
DEN MAGISKA
TRUMMAN**

**MUSIK FRÅN SÖDERN
MED THOR OCH OLLE**

korrofestivalen.se

Spelmansstämma i Skatelöv söndag den 7 augusti.

Kl. 11.00 Gudstjänst med folkmusik i Skatelövs kyrka.

Kl. 13.00 Spelmansstämma i Hembygdsparken Rosenlund, Skatelöv.

Allspel, scenuppträdande, buskspel, servering mm. På entrébiljetten lottas ut en spelning med Skatelövs spelmanslag.

Folkdansuppvisning av Virestads folkdanslag.

Entré 60 kr

I samarbete med:

Skatelövs församling, Sensus, Sparbanken Eken, Musik i Syd, Alvesta kommun.

www.fiol.nu

KORRÖLÄGRET

LÅTAR, INSPIRATION OCH GROOVE EN HEL VECKA!

25 – 29 JULI

Undervisning, konsert, dans och trevligheter om vartannat för dig mellan 15-23 år. Korrölägret är öppet för alla instrument med fokus på låtspel och ensemblespel, men vi hinner med sång, dans och bad också! På kvällarna tar vi del av Korröfestivalens program. All utlärninng sker på gehör och du bör vara förtrogen med ditt instrument. Det är något alldeles speciellt att vara på Korrö när festivalen byggs upp under veckan för att explodera i musik och dans under helgen. Missa inte chansen! Kostnad 1200:- Festivalinträde och mat under festivalen ingår såklart i kursavgiften.

Huvudansvarig för Korrölägret är Jeanett Walerholt Rousu, riksspelman på fiol, med massor av slängpolskor i bakfickan. Jeanett bjuder på djup förankring i den småländska folkmusiktraditionen och ett stilfullt dansspel, men också historiska berättelser och spelmansporträtt från de böcker hon publicerat med folkmusik från både Småland och Dalarna.

Årets gästlärare är flöjtisten Markus Tullberg som till vardags jobbar som musiker, forskare (har skrivit avhandlingen *Wind and Wood*, 2021) och lärare vid Musikhögskolan i Malmö. Markus är specialiserad på den sydsvenska flöjttraditionen och spelar med grupper som Ralsgård & Tullberg kvartett, Jidder, Nos Honks samt Gisen, Ulvsand & Tullberg.

Peter Rousu är frilansande musiker och musikpedagog. Han undervisar till vardags i ensemblespel, gitarr och elbas på Sjöviks folkhögskola och Musikkonservatoriet i Falun. Han är återkommande lärare på Ethnoläger runt om i världen. Med djup förankring i både jazz, folkmusik och worldmusic bjuder Peter på spännande och överraskande arrangemang till låtarna vi spelar.

Anmälan skickas till: jeanett.rousu@gmail.com

Smålands Folkmusikläger

**Barn- och ungdomskurs
3-7 augusti**

Nu planerar vi för fullt ett folkmusikläger för barn 8-16 år under sommaren 2022! Håll utkik på hemsidan www.smalandsspelmansforbund.se och gilla spelmansförbundet på Facebook för mer information!

Anm: QR-koden leder till Smålands Spelmansförbunds Facebooksida.

Beata bermuda - Djupt rotat med moderna influenser

En frisk fläkt på den svenska folkmusikscenen. Djupt rotad folkmusik med moderna influenser och drag av indiepop. Beata Bermuda, bestående av Hanna Andersson, Linnea Aall Campbell och Samantha Ohlanders, har gått hem i Sverige, Europa och USA med sin kombination av egenskrivet och traditionellt material.

15 september	Alvesta
16 september	Älgshult
17 september	Växjö
18 september	Markaryd
19 september	Lessebo
20 september	Tingsryd
21 september	Älmhult
22 september	Ljungby

Miriam Aïda - Gemenskap med publiken

Tio rosade soloalbum, flera nomineringar till såväl Grammis som Manifestpriset och på Folk- och Världsmusikgalan. Miriam Aïda har alltid siktat inställt på att skapa gemenskap med sin publik, bortom nationalitet, kultur, språk, färg, genus och religion. Hon har varit flera gånger på TV, bland annat två gånger i Allsång på Skansen och i SVT:s Luciafirande.

19 oktober	Växjö
20 oktober	Ljungby
21 oktober	Älmhult
22 oktober	Ryd

www.musikriket.nu

Jeanett Walerholt Rousu blir ny verksamhetschef för Folkmusikens hus
När den nuvarande verksamhetschefen Per Gudmundson går i pension sommaren 2022 blir det Jeanett Walerholt Rousu som tar över och driver verksamheten på Folkmusikens hus i Rättvik.

Jeanett Walerholt Rousu är uppvuxen i Småland men bor sedan femton år i Dalarna och jobbar idag som utvecklingschef på Stiernhööksgymnasiet i Rättvik. Hon jobbar vid sidan av detta även som musiker och kurs- och stämмоarrangör och är sedan länge djupt förankrad i folkmusiklivet i Sverige.

Jag ser väldigt mycket fram emot det här! För mig är det här en chans att få kombinera ledarskap och utveckling, som jag gillar att jobba med, med folkmusiken som jag ju brinner för, säger Jeanett Walerholt Rousu. Folkmusikens hus verksamhet har jag följt i alla år som jag har bott i Dalarna. Det är en fantastisk verksamhet som jobbar på så många olika

sätt för att bevara, utveckla och tillgängliggöra folkmusik, dans och världsmusik i Dalarna. Men som också i musikaliska möten och med musikens gemensamma språk för människor samman, inte enbart i Dalarna utan över landsgränser. Ett alltid lika viktigt arbete, inte minst i dessa oroliga tider. Jag är glad över att ha fått styrelsens förtroende och ser fram emot att möta mina blivande medarbetare och tillsammans med dem fortsätta utveckla verksamheten.

Ordförande för föreningen Folkmusikens hus, Olle Emanuelsson, berättar om rekryteringen: Jeanett är en person med väldigt bred kompetens som ligger helt i linje med våra krav. Med sin energi och vilja till fortsatt utveckling kommer hon att bli en stor tillgång i vår verksamhet och vi är väldigt nöjda med den här rekryteringen.

Jag är riksspelman på fiol och spelar även nyckelharpa. Innan mitt jobb som utvecklingschef jobbade jag som musiklärare, bland annat på Folk- och

BIDRA TILL SPELFOT!

Vill du skriva artiklar, fotografera, skriva om möten, konserter, skivor eller böcker - eller bidra med andra idéer som du har?

Vill du ha med din bild till Spelfots framsida? Bra storlek är 4-5 MB.

Välkommen att höra av dig till: spelfot.material@gmail.com

världsmusikutbildningen i Rättvik, säger Jeanett Walerholt Rousu. Det är småländsk folkmusik som länge varit stommen i mitt eget musikskapande, eftersom jag ursprungligen kommer från Småland, men efter att ha bott i Rättvik i 15 år har musiken från Dalarna fått större och större plats i mitt liv. Jeanett Walerholt Rousu tillträder tjänsten som verksamhetschef för Folkmusikens hus i Rättvik den 15 augusti 2022.

Folkmusikens hus är Dalarnas folkmusikcentrum, väl förankrat och med en bred och utblickande verksamhet som spänner från lokala till internationella engagemang. Syftet är att sprida kunskap och intresse kring folkmusik och dans, både som spännande historia och som en kreativ del av nutida musikliv. Vi erbjuder länsinnevänare och besökare musik med hög kvalitet och stor bredd. Verksamheten omfattar utställningar, konserter/turnéer, dans, kursverksamhet, arkivservice, IT-utveckling och butik. Vår bakgrund och organisationsform som ideell förening gör oss till en part som delar värdegrund och historia med andra ideellt verksamma i våra nätverk. Samtidigt är vi en professionell aktör som med ett offentligt uppdrag kan erbjuda resurser och kompetens, ge röst och synlighet åt genren.

UPPMANING TILL ALLA SPELMÄN OCH DANSARE:
BOKA IN DATUMET!

22 oktober 2022

Folkdansringen Småland-Öland och Östergötland Holavedens Folkdansring
firar 100-årsjubileum tillsammans i Tranås

Preliminärt program:

- 13.00 Välkomsthälsningar med mingel, parad och invigning med tal av kultur- och fritidnämndens ordförande Kurre Karlsson.
Folkdansuppvisningar av vuxen- och barndanslag.
15.00 Tipspromenad och fika. Guidad tur på Pålsmuseet (anmälan 20kr/person)
18.00 Jubileumsmiddag med dans på Tranås Statt

Kostnad jubileumsmiddag: Vuxen 250 kr, ungdom 150 kr, barn upp till 7 år 50kr.

Meny: Filébuffé, dryck, kaffe och kaka.

Program: Mingel, tal, sång och dans

Skicka in några av era favoritdanser som ni skulle vilja dansa under kvällen, senast 31 maj till Anna Hermelin, anna.hermelin@cng.se

Av alla inskickade danser väljs sedan ett antal ut inför kvällens festligheter med samdans.

Anmälan till jubileumsmiddagen kommer att kunna göras via medlemsregistret (Dans.se) från och med mitten av maj.

Sista anmälningsdatum 18 september.

Logi kan bokas på Western hotell Tranås Statt, enkelrum 716 kr dubbelrum 876 kr.

Boka mobil: 0140-566 00 mail: info@tranasstatt.se

Jubileumsskrift

Skicka in, senast 31 maj, en liten sammanfattning av de senaste tio årens historik. Texterna kommer att sammanställas i en 100-årsjubileumsskrift.

Skickas till: Sven-Erik Arvidsson mail: se.arvidsson@gmail.com

Bra ord att kunna?

I Svenska Akademiens Ordlista kan man läsa och lära sig om följande ord.

Kanske intressant för läsarna av Spelfot?

BIRFILARE *bi³ r-fil² lare* (**bi³ rfilare** WENDE, **b³ irfi³ lare** ALMQVIST), m.; (G); best. -en, älv. -B; pl. -.

Ordformer

Etymologi

eg.: fiolspelare på en ölstuga; (kringsvandrande) skral fiolspelare; skral musikanter. En galen birfilare, G. DE BESCHE (1705) hos LEVERTIN Essayer 1: 30. Allt måste jag spela och brumma, / Och gå med Solen påtrull. / - Birfilare kalla han mig: / Och öfvar ängla och regn. BELLMAN 3: 98 (1769). Finska (här) yttes om Alexandrinen, att den är som fiolen ett instrument för virtuos och birfilare. Str. fr. f. 1817, sp. 333. Blinde birfilarens skrärande termsträngar. WADMAN Smål. 4: 33 (1818, 1880). De kringvandrande birfilarna. LOVÉN Förel. 13 (1847). Den vandrande birfilan Willie (hos R. Rönne), som jämt går och gnider och flär på sin lilla fiol, är kommen till marknaden och spelar för marknadsfolket. FRÖDING Årskort 2: 99 (1892, 1910). - i bild. Hvarje ren och hög ton ur hans (dvs. poetens) lyra gör alla poetiska birfilare till hans freder. K. A. KULLBERG 246 (1850).

Ska vi vara slimsklädda? hörde jag senast förra veckan när spelmannslaget diskuterade klädsel inför valborgskonserten. Då med betydelsen trasor/vanliga kläder dvs ej folkdräkt. /Redaktören

SLIMS *slim³ s*, n. (NORDLING 000) ((¹) 1: 71, ((²) SCHUTTZE 1: Slina, slims, f.); best. -et.

Etymologi

a) (numera i sht i vissa trakter, vard. l. bygdemålsfärgat) ss. koll. nedsättande beteckning: kraft, skräp, strunt o. d.; förr möjl. äv. (med icke koll. anv.): trasa. (Se.) Slina, slims, -slit(er) slims, (dvs.) slarva, trasa, (fot.) scruta, pumichas. SCHUTTZE Ordbk. 4246 (c. 1755). Älta gamla spetsar, älta gamla seder, älta gamla tiner - allt byter de bort för det sula moderna slims! NORDLING 246, 253 (1907). 253 f. f. 1817, sp. 333 (1937).

b) (i vissa trakter, starkt bygdemålsfärgat) i speciellare anv., om andra kläder än sockendräkten, särsk. om brudklänning av svart siden. DN 1968, 12 20, s. 6 (från Dolarn).
S s g r. (till b, i vissa trakter, starkt bygdemålsfärgat): SLIMS-KLÄDD, p. adj. klädd i "slims" l. "slimskläder". 710 f. f. 1817, sp. 333 (1908). -
-KLÄDER. kläder som är "slims", "slims": särsk. bildl. SD 1929, 12 13, s. 13 (bildl. om hvar). -
-KLÄNNING. jfr -kläder; särsk. om brudklänning. ÖSTEDT Förel. 9: 91 (1953).

A v l e d n. : SLIMSIG, adj. (i vissa trakter, bygdemålsfärgat) till a, b: som har avseende på l. utgöres av "slims". Kallformas dräkter övervakades noga och i synnerhet när de skulle gå ärenden för (Nordiska) museet, "allt att vi ej föll påffimmar och annat allt för slimsigt". Förel. 1933, s. 18.

Om Spelfot:

Ny skivrecensent

Spelfot har fått en egen skivrecensent. Mart Hallek har åtagit sig den svåra uppgiften att lyssna och recensera nyutgivet material. Om du har en skiva du vill få recenserad i spelfot, skicka den till:

Mart Hallek
Skivrecension Spelfot
Skänkebergsgatan 24
554 46 Jönköping

Tyckt om Spelfot

På Folkdansringens årsmöte framkom en synpunkt att Spelfots framsida oftast har ett foto av instrument eller spelmän. Tack för synpunkt! Hjälp mig att få en bra blandning genom att skicka in högupplösta, färggranna och tilltalande bilder från dans, dräkter och hantverk! Jag tycker det är mycket viktigt att tidningen fylls av en bra blandning av både bilder och artiklar från båda våra föreningar.

Adressen är: spelfot.material@gmail.com

/Jeanett Rousu
redaktör Spelfot

RÄTT SVAR TILL FÖRRA NUMRETS KORSORD

VINNARE:
MARGARETA RING,
AGUNNARYD
- En CD "Kantorns kapell"
kommer med posten!

											STRÖM	E	L	TOLKA SOM TEK. BEGE	LÄRDES I SKOLAN FÖR	SVARAR POSITIV	R	PÄRLOR UD BRAND	DÄR ELLER MAN
											JÄRRE- VÄRS KONT	N	Ä	S	S	J	Ö	BEKÄNDE LÄN	K
											DEN ATER VI GÄRNA KOMMEN	O	S	T	K	A	K	A	N
											MÄNSKER UT FÖR LÄNNING	R	FRÖC ÄR ANONYM	Ä	R	VAR- DAGLIGT BEKÄNDE	G	MITT I INTET	U
											ÄR A OUR I D OUR	D	O	M	I	N	A	N	T
Foto: Stina Faller										ÄR MAN PÅ PEST? SÄMKA	F	I	N	V	Ä	S	T	HELENE BOSKIDS- ORT	
SPELARS BLANDING BOKKÄNN	G	VIKTIGA VOKALER	KVAVE	FRUKT- DRUKT TETRA	KRÄVER STÄMMAN TJUGLAR	PÖLJER EJ LJÄNGE GLADAR	SESSORAR DÄR FR ERITREA	D	Ö	D	I	S	KORT- LÄRD	DEN KÖRK FÄRTIG I JÄRNI	E	K			
SKER OFTA DÄR	D	A	N	S	P	A	R	E	N	T	E	S	ÄR ALLA LÄRUS	A					
D	U	O	M	E	L	L	A	N	G	I	F	T	MOLNIGAT FRÅ TOMTEN	L					
SPELAR I DÄR	R	Ö	M	A	R	I	A	N	T	KOMMUNEN VÄSTRA SÖDERLÄN	L	E	R	U	M				
EMILIA SOM HELENE INTRODUCERARDE MYCKELHÄRDEAN FÖR											HÄR ETTER FY	D	I	N	BESTYCKA SVARER- SMITT?	M	U	T	
MATHIAS BOSSTRÖM	Ä	R	K	I	V	C	H	E	F	SVÖRK- BARK	N	Ä	V	E	R				
OST KUNNA	M	Ö	S	U	Z	U	K	I	KRÖNK DU SKAFA BOOKER	O	R	O	R	FÖREND A					
FÖREND ÄLDRE	P	R	Ö	N	G	O	N	R	Ö	D	A	R	U	L					
ÄR INTE VAR	E	KRÖKA- FÄRGADE UTROD	L	I	N	G	O	N	R	Ö	D	A	M	I					
G	R	Ä	L	I	L	O	VING	F	O	A	J	E	N	S	TRIMMA	E			
BRÄK	SVÄRIG DÄR? KOMTIL	H	E	R	T	Z	MUSIK- MEDIE	C	D	SPEL	L	E	K	A	R				
PLATS FÖR TERT MUSIK	I	TRIO HELENE SPELAR I	GLORIE SPELMAN TILL O GÅS	Ä	LJUS- MEDELS- VERKET	BLUM- SPER- KRAMS	ALLTID LÖST M SKÖMT	K	INTRÄTTA	ÄR ÄR ÄR	BOM KAN MAN KROKA	M	I	N	A				
H	I	S	S	TÄMMA	S	L	Ä	S	S	HÖST STRÄT- FÄGLAR	A	I	S	S	REBAR OORAS				
HÄR BLEV HELENE RÖKSPELMAN 2001											FÖR DÄR EL SKOLA TYMATT	S	A	L					
HELENE PRO- NOMEN	H	E	N	V	I	I	F	E	M	M	A	N	ÄR U						
HELENE TEATER- GRUPP	A	HÄR ELLER SVÄRIG	K	Ä	SVENSK DOMAN	TYSKLAND TILLHÖR VARO	D	E	KRONA ELLER KROPPEN	BRAD- SPEL SKO	R	I	S	K					
S	L	O	T	T	S	F	O	L	K	E	T	SÄDER TJUGSAM	N	J	A				
DEN ÄR OFTA I FÖRM	S	M	E	T	E	N	ORONAR NOT EL KONCERT	A	R	R	A	N	G	Ö	R				

S¹ N² Ä³ C⁴ K⁵ A⁶

Korsordstävling i Spelfot

- skapat av Jennie Krook

						JOHAN, NYCKEL-HARPIS	STUDERAR PSALMER	LUFT-FÖRLED SKAKA	DRAGET LÄGGS I BÖSSA	MÅNGEN SVENSKA LÄTAR	UNG KVINNA
						KVARTEN				TAS REPRIS	
										GER PLUS LÄGGS I GRIS	
						ÄR DAGEN 29/5				SVERIGES RADIO MAKE-UP	TON TVÅ
						KVÄVE	FILAR ALTAR-RUM				
						RUF SIGA					
SPELAR TULLBERG		FINNES MELLAN Å OCH Ö	HÄR DET BRA MED SIG	PUTSA	DET HAR TALAREN SPANJEN	KATTDJUR ÄR FADNON		SPEL KAN VARA SUR		FÖRST I ÅLDER	DEN KAN VARA AV NÄCKTYP
I BILD											
		LILL-LORDAG VISAR TID					LÄTT FORT-FARANDE				
VÄNTLED SOMMAR-MÄNAD		2			PARALL-ELL TILL Ö HÄRMAT	BÄSKMAT BÖRDA EL DUGLIG				NORD-BRITT	KOM UTAN FÖR-VARNING
KAN LÄTAR HA GÅTT I								STRÄK-DEL VRÄL-ÅK	HAR SEGEL MATERIAL		
OM SVAR ANHÄLLES	MISS		PARALL-ELL TILL Ö LAGERLÖF		SÄ KALLAD STRÄKAS ETTAN		FIOL-ÄMNE KÄDA			EMOT MED DIKT VOKALER	
FRI-STAD				MEDRÄK-NAT KORT VERSFOT		SAM-KLANG ÄR DUO					
HALSADE						REJÄLT GREPP			ÄR BE ETT MED DRIV O. SVÄNG		
TRÄD-RADER			3			ILSKA BÖJDE KNÄNA				BESITT!	
SKIVA	PILGUD TONGIVAN-DIE PERSON				SY SKO LEDA AV VATTEN					MÖLLER LIGGER DALARNA	
		TRODDE PAKET-NOTISEN					KVÄLL	4 ANONYM LÅNGSMAL FISK		DAGS-TIONING PRONOMEN	
SOLGUD			ANVÄNDE STRÖM-KARLEN?	SÄGS VARA GULD			CENTRAL ORT I SMÅLAND				PRYDDE MED LÖV
FIRAS MED AGNE				INSTRU-MENTAL SÅNG	TORKAT GRÄS	GJORDE SPELMAN? TERSEN				5 GRABBA	
OFTA TILL MANIS-DRÄKT							SPEL MED POL	SJUNGA VAGG-VISAN			
						SPRITTYP STAD I NORGE		TROTTEL ÄR FIOL-KVINT		SATT I SADELN	
SÄS TILL BLÅ TYG-VÄXT		IOWA LJUDAN-LÄGGNING		OFTARE I STRÄNG FÖRR				ÅKA OFTA MED OCH FASA			
TILL HÄST OCH STRÄNG	LÄTTYP I TRETRAKT FURA					SYSKON-BARN				SÅDAN SVÄRS	
					SPELADE RENT	6					

1	2	3	4	5	6

Tävlingsordet genereras av de markerade rutorna med siffror. Maila ditt svar och din adress till spelfot.korsord@gmail.com senast 1 augusti. Av alla rätta svar lottas en vinnare som får en CD: Låtar och lekar från Väckelsångs socken. Vinnaren presenteras i nästa nummer av Spelfot.

KALENDARIUM

14-21 MAJ

Bortbytingen
Spira, Jönköping

25-29 JULI

Korrö ungdomsläger
Annons sid. 15

26-30 JULI

Korröfestivalen

2 AUGUSTI

18.00 Spelmansstämma,
Väckelsångs hembygdsgård

3-7 AUGUSTI

Smålands folkmusikläger
Annons sid. 15

6 AUGUSTI

11.00 Folkmusikdag
Himmelsberga, Öland
Info, Magnus L: 070-277 47 48

7 AUGUSTI

Skatelövs spelmansstämma
Hembygdsgården Skatelöv
Annons sid. 14

14 AUGUSTI

13.00 Sjölanderstämman
Lunnabacken, Urshult

Har du ett evenemang du vill ha
med i Spelfot?

Maila genast till:

spelfot.material@gmail.com

NOTER OCH SKIVOR

Priser avser medlemspriser inkl. moms. Porto tillkommer. Beställningar mailas till: helene.ingvarsdotter@kalmar.se

DAAHL!

250:- (250:-)

SPELMANSHUMÖR

Peter Pedersen
150:- (150:-)

SMÅLANDSLÅTAR

Noter 80:- (60:-)
CD 100:- (100:-)

SHE

130:- (100:-)

FOLKLIGA KORALER FRÅN SÖDRA SVERIGE

350:- (290:-)

KÄLLAN I SLAKA

En bok om svensk
folkmusik av
Marie Länne
Persson
200:- (150:-)

KANTORNS KAPELL

160:- (120:-)

FOLKMUSIK FRÅN ÖLAND

nutida inspelning-
ar kompletterat
med några äldre
arkivinspelningar.
CD 100:- (100:-)

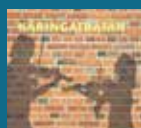
KROKIGA LÅTAR OCH RAKRYGGADE SPELMÄN

Av Jeanett Rousu
350:- (320:-)
Bok + CD

KÄRINGATRÄTAN

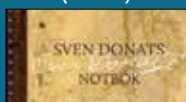
160:- (120:-)

SVEN DONATS

NOTBOK

200:- (200:-)

MEDVIND

Nils Wiberg
CD 160:- (120:-)

AUGUST STRÖMBERGS KOMPOSITIONER

Faksimiltryck 50:- (35:-)

SMÅLÄNSK FOLKTON 110:- (80:-)

NÅGRA SVENSKA FOLKDANSER 40:- (30:-)

90 SMÅLÄNSKA LÅTAR CD-box 180:- (135:-)

SMÅ LÄNDERS LÅTAR Noter 60:- (45:-) CD
120:- (90:-)

LÅTAR OCH LEKAR från Väckelsång 80:- (60:-)

ALLSPELSLÅTAR 2013 50:- (35:-)

20 SMÅLÄNSKA LÅTAR 80:- (60:-)

Spelfot

Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

Ansvarig utgivare: Gun-Britt Sjöblom

Redaktör: Jeanett Rousu. Material sändes till spelfot.material@gmail.com

